

MOCZYŁY

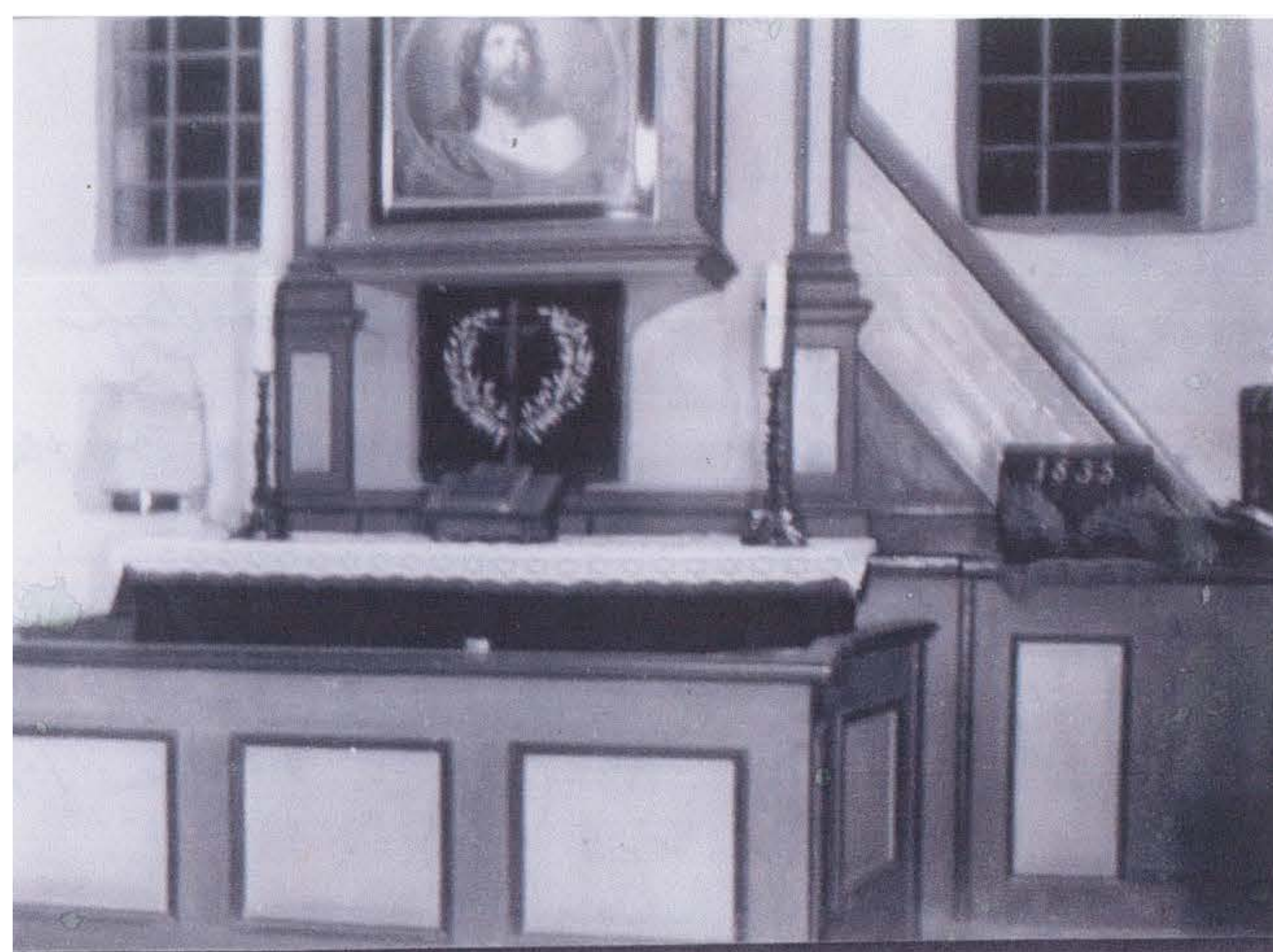
Świątynia w Schillersdorf

W samym sercu Moczył, na niewielkim wzniesieniu, stoją ruiny średniowiecznego kościoła. Budowlę wzniesiono w drugiej połowie XIII wieku jako kamienno-ceglany, gotycki kościół salowy o prostym, lecz harmonijnym kształcie. Wnętrze zdobił drewniany strop, a przy południowej ścianie znajdowała się drewniana dzwonnica.

Podczas II wojny światowej budowla została poważnie uszkodzona, a w kolejnych latach stopniowo popadała w ruinę. Do naszych czasów zachowały się jedynie fragmenty murów, zarysy portali i okien oraz ślady dawnej polichromii – niemi świadkowie długiej i burzliwej historii tej świątyni.

Ostatnim pastorem w Schillersdorf był Kurt Meshke, który przekazał fotografie dokumentujące wygląd wnętrza i otoczenia kościoła przed jego zniszczeniem.

Dofinansowanie:

Partnerstwo „O! Śródek kultury”:

DGS Diagnostics

Sołectwo
KAMIENIEC

Sołectwo
MOCZYŁY

Sołectwo
PARGOWO

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2025

MOCZYŁY

Symbioza rzeki i ludzi

Zarówno dziś, jak i w przeszłości, życie mieszkańców Moczył było związane z Odrą Zachodnią. Bliskość rzeki od zawsze wyznaczała rytm codzienności, wpływała na sposób życia, pracę i lokalną kulturę.

Ślady ludzkiej obecności na tych terenach sięgają mezolitu. W neolicie powstały tu kolejne osady oraz cmentarzysko, odnaleziono też przedmioty z epoki brązu. Wszystko to świadczy o nieprzerwanej ciągłości osadnictwa i o wyjątkowym znaczeniu tego miejsca.

Odra była źródłem pożywienia, naturalnym szlakiem transportowym, a zarazem przestrzenią pracy i spotkań. Jej obecność nadawała wsi niepowtarzalny charakter – widoczny zarówno w codziennych zajęciach mieszkańców, jak i w krajobrazach utrwalonych na dawnych fotografiach. Choć świat wokół ulegał przemianom, Odra wciąż pozostaje osią życia Moczył i jednym z filarów tożsamości jej mieszkańców.

Dofinansowanie:

Partnerstwo „O! Środek kultury”:

DGS Diagnostics

Sołectwo
KAMIENIEC

Sołectwo
MOCZYŁY

Sołectwo
PARGOWO

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2025

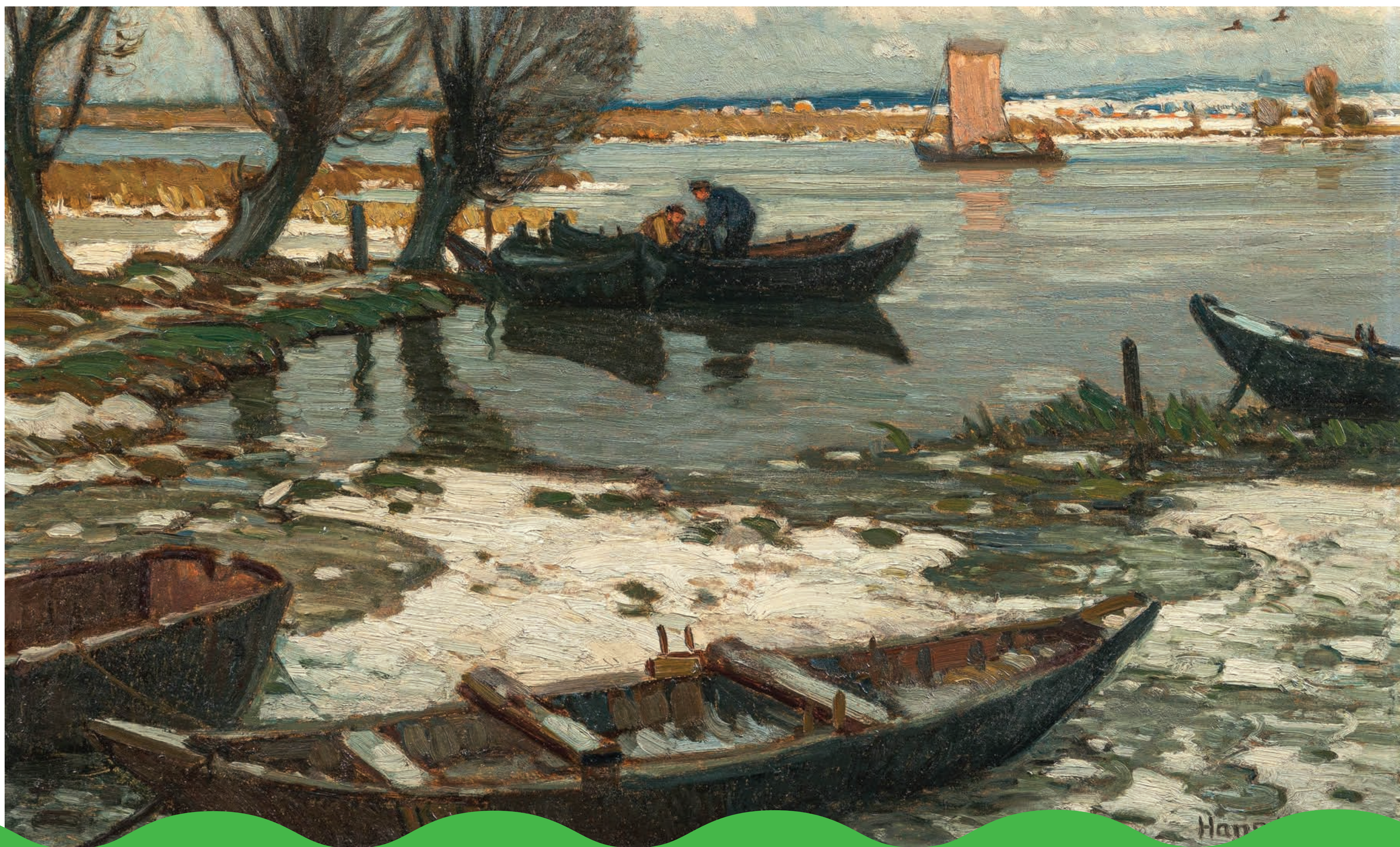
MOCZYŁY

Oczami Hartiga

Niemiecki malarz Hans Hartig (1873–1936) zasłynął z nastrojowych pejzaży Pomorza. Piękno nadodrzańskich krajobrazów, zwłaszcza Doliny Odry, inspirowało go już od młodości i na trwałe ukształtowało jego malarską wrażliwość. Często malował porty, wioski i miasteczka Pomorza, a także wybrzeża Bałtyku i Zalewu Szczecińskiego.

Hartig mieszkał w Stołczynie, maturę zdał w Gartz, a następnie studiował sztukę w Berlinie, rezygnując z rozpoczętych wcześniej studiów chemicznych. Jego twórczość zdobyła uznanie nie tylko w Niemczech, ale i za granicą. Wśród jego prac znajdują się także pejzaże przedstawiające Moczyły.

Dofinansowanie:

Partnerstwo „O! Śródek kultury”:

DGS Diagnostics

Sołectwo
KAMIENIEC

Sołectwo
MOCZYŁY

Sołectwo
PARGOWO

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2025

MOCZYŁY

Oczami Hartiga

Pocztówka "Pozdrowienia z Schillersdorf"

Obraz Hansa Hartiga

Dofinansowanie:

Partnerstwo „O! Śródek kultury”:

DGS Diagnostics

Sołectwo
KAMIENIEC

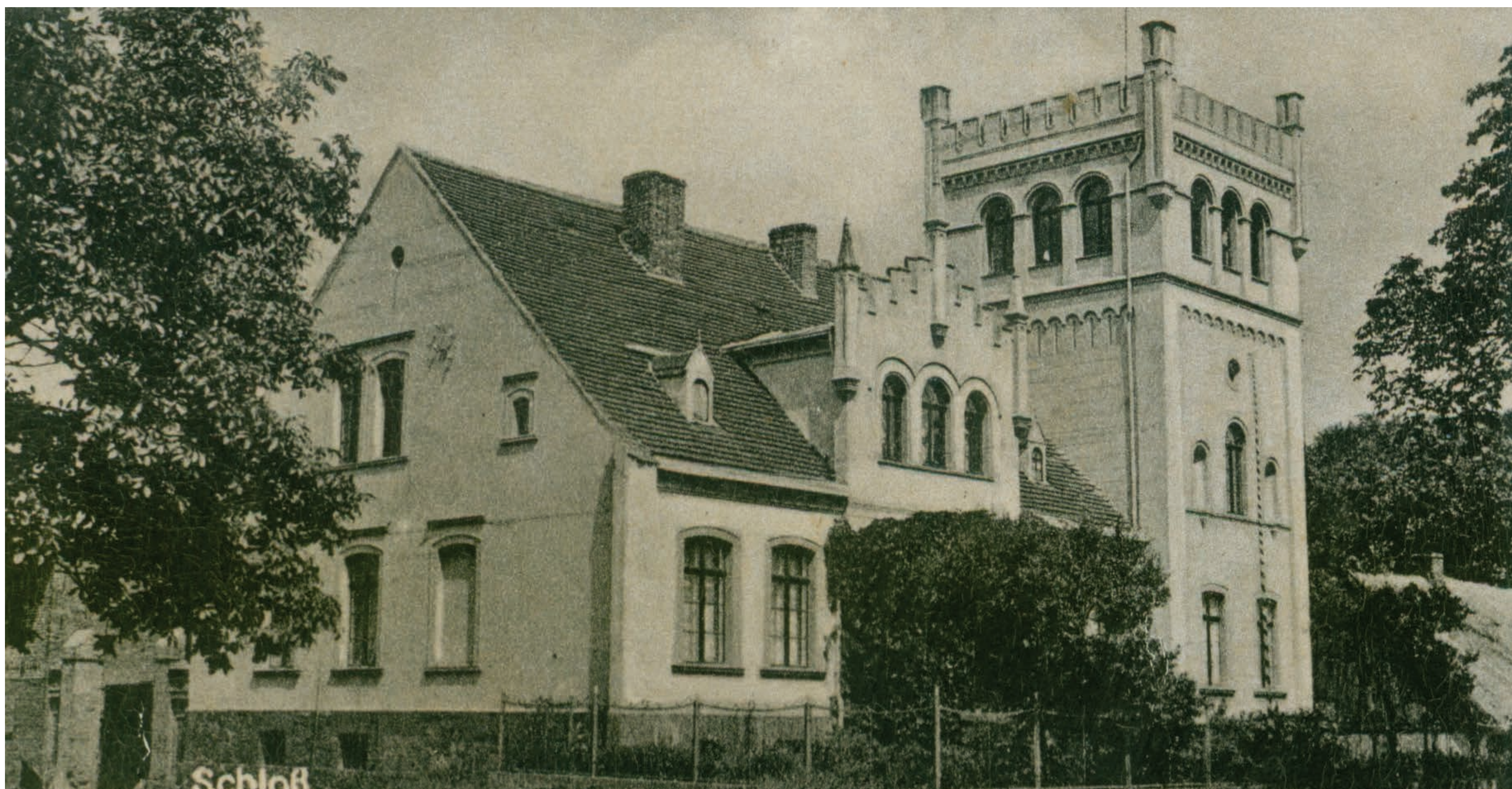
Sołectwo
MOCZYŁY

Sołectwo
PARGOWO

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2025

MOCZYŁY

Pałac w Moczyłach

Przyglądając się obrazowi Hansa Hardiga oraz pocztówce „Pozdrowienia z Schillersdorf”, w tle dostrzeżemy wieżę górującą nad zabudowaniami wsi.

Do II wojny światowej w Moczyłach stał pałac. Dziś pozostałością po nim są jedynie fragmenty muru otaczającego dawne gospodarstwo.

Z przedwojennej zabudowy Moczył nie pozostało wiele, a do 2001 roku przetrwało zaledwie dziesięć domów.

Dofinansowanie:

Partnerstwo „O! Śródek kultury”:

DGS Diagnostics

Sołectwo
KAMIENIEC

Sołectwo
MOCZYŁY

Sołectwo
PARGOWO

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2025

MOCZYŁY

Plony moczylskiej ziemi

Na początku XX wieku przeprowadzono wielką regulację Odry, która całkowicie odmieniła charakter Międzyodrza – krainy rozlewisk, starorzeczy i bagien. W wyniku prac inżynierskich powstał system regulowanych kanałów, śluz i wałów przeciwpowodziowych. Głównym celem tej inwestycji było ujarzmienie wody i przystosowanie żyznych terenów zalewowych do upraw rolnych.

Łąki Międzyodrza były wykorzystywane rolniczo jeszcze pod koniec lat 60. XX wieku. Państwowe Gospodarstwa Rolne funkcjonowały do 1992 roku. Obfite plony i dożynkowe wieńce stanowiły ważną część lokalnej tradycji.

Dofinansowanie:

Partnerstwo „O! Śródek kultury”:

DGS Diagnostics

Sołectwo
KAMIENIEC

Sołectwo
MOCZYŁY

Sołectwo
PARGOWO

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2025

MOCZYŁY

Traktory i zbiory

Dofinansowanie:

Partnerstwo „O! Śródek kultury”:

DGS Diagnostics

Sołectwo
KAMIENIEC

Sołectwo
MOCZYŁY

Sołectwo
PARGOWO

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2025

MOCZYŁY

Moczylskie biesiady

Przy brzegu rzeki w Moczyłach, w latach 30. XX wieku, działała restauracja prowadzona przez Emilie Köln. Budynek przetrwał działania wojenne i istnieje po dziś dzień – dawniej mieściła się w nim sala taneczna, współcześnie natomiast pełni funkcje mieszkalne. W Moczyłach dostępna była też druga sala taneczna, należąca do Bartelsa, właściciela sklepu z artykułami kolonialnymi.

Dofinansowanie:

Partnerstwo „O! Środek kultury”:

DGS Diagnostics

Sołectwo
KAMIENIEC

Sołectwo
MOCZYŁY

Sołectwo
PARGOWO

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2025